

Tutkimuslupa

Asianumero: MH 3493/2025

Lupaviranomainen

Metsähallitus
Osoite: Opastinsilta 12 C, 00520 Helsinki
Yritys- ja yhteisötunnus: 0116726-7
kirjaamo@metsa.fi

Käsittelijä(t)

Yhteyshenkilö(t)

Hakija

Oulun Yliopisto, 0245895-5
Osoite: PL 8000, 90014 OULUN YLIOPISTO

Hakemus

06.05.2025, sähköpostitse

Oulun yliopisto hakee lupaa valtion mailla tapahtuvaan tutkimukseen, jossa kartoitetaan:

- 1) verta imevien hyönteisten esiintymistä ja esiintymisen dynamiikkaa, tarkoituksena kerätä sekä faunistista perustietoa, että luoda pohja sääennusteiden kaltaisille hyttysennusteille
- 2) hillan pölyttäjyhteisöä ja niissä esiintyvää maantieteellistä vaihtelua
- 3) yleisesti lentävien hyönteisten yhteisöjä tavoitteena kehittää hyönteisyhteisöjen ja runsauksien seurantamenetelmiä pohjoisilla alueilla, hyödyntäen DNA-viivakoodeja

Tutkimusta varten kerätään hyönteisnäytteitä sekä otetaan näytteitä hillan kukista ympäristö-DNA-analyyseja varten. Tutkimusta on tarkoitus tehdä Metsähallituksen hallinnassa olevilla valtion mailla Lapin, Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun alueilla. Tutkimuspisteitä kohdistuu suojelualueille, suojeluun varatuille alueille, erämaa-alueille

sekä liiketoimintojen käytössä oleville alueille.

Päätös

Lupa myönnetään hakemuksesta poikkeavasti siten, että perustettujen luonnonsuojelualueiden osalta lupa tulee voimaan haettua myöhemmin luvan käsittely- ja valitusajasta johtuen.

Luvan sisältö, lupa-alue ja voimassaolo

Lupa oikeuttaa keräämään hyönteisnäytteitä hakemuksen mukaista tutkimusta varten sijoittamalla yhteensä 12 kpl hyttyspyydyksiä (BioGents Sentinel 2) ja yhteensä 30 kpl Malaise-pyydyksiä (telttapyydyks) Metsähallituksen hallinnoimille alueille karttaliitteen mukaisiin tutkimuspisteisiin (yksi pyydys/piste) (liite 1). Hyttyspyydykset sijoitetaan pääasiassa tutkimusasemien läheisyyteen. Malaise-pyydyksien osalta on esitetty runsaasti vaihtoehtoisia tutkimuspisteitä, joista valikoituvat myöhemmin lopulliset 30 pistettä. Pyydykset ovat paikoillaan kesän ajan ja ne käydään tarkistamassa kahden viikon välein.

Tutkimuksessa selvitetään myös hillan pölyttäjäyhteisöjä haavimalla kukilla vierailevia hyönteisiä kolmessa hillan esiintymiselinympäristössä. Lisäksi kerätään hillan kukkia ympäristö-DNA-analyysia varten. Keruuta tehdään Malaise-pyydyksien lähiympäristöstä sovelialta paikoilta. Kerättävien hyönteisten ja kasvinosien lukumäärä on vähäinen.

Tutkimuspisteitä sijoittuu seuraaville Metsähallituksen hallinnassa oleville suojelualueille: Kevon luonnonpuisto, Pieran marin jängän soidensuojelualue, Sammuttjängän-Vaijoenjängän soidensuojelualue, Lemmenjoen kansallispuisto, Urho Kekkosen kansallispuisto, Lätäsenon-Hietajoen soidensuojelualue, Arabian kankaan lehtojensuojelualue, Pomokairan-Tenniöaavan soidensuojelualue, Viiankiaavan soidensuojelualue, Leppävuoman-Murtovuoman soidensuojelualue, Värriön luonnonpuisto, Termusaavan luonnonsuojelualue, Sallan kansallispuisto, Oulangan kansallispuisto, Valtavaaran ja Pyhävaaran luonnonsuojelualue, Syötteen kansallispuisto, Jaipaljukan luonnonsuojelualue, Martimoaavan-Lumiaavan-Penikoiden soidensuojelualue, Asmuntinsuo-Lamminsuon soidensuojelualue, Soininsuon soidensuojelualue, Tuuliaavan-Ison Heposuon soidensuojelualue, Paljakan luonnonpuisto, Hossan kansallispuisto, Malahvian luonnonsuojelualue ja Teerisuon-Lososuon soidensuojelualue.

Luonnonpuistojen osalta lupa sisältää myös liikkumisoikeuden luonnonpuiston alueella tarkoituksenmukaista reittiä pitkin tutkimuspisteelle ja takaisin.

Mahdollisia tutkimuspisteitä sijaitsee myös Pöyrisjärven, Paistunturin ja Puljun erämaa-alueilla, suojeluun varatuilla kohteilla sekä liiketoimintojen käytössä olevilla alueilla (monikäyttömetsät). Edellä mainittujen alueiden osalta kyse on maanomistajan suostumuksesta, johon ei ole valitusoikeutta.

Alkaa: 18.06.2025

Päättyy: 30.09.2025

Lupa koskee luvan saajan lisäksi seuraavia henkilöitä, ks. liite 2.

Lupa tulee voimaan valitus- ja tiedoksisaantiajan jälkeen. Lupa tulee lainvoimaiseksi aikaisintaan valitusajan päätyttyä, mikäli siitä ei ole tehty valituksia. Valitusajan on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Lupa voidaan peruuttaa, jos sen ehtoja ei noudateta.

Lupapäätöksen perustelut

Luonnonsuojelulain (9/2023) mukaan luonnonsuojelualueiden ja niiden perustamisen yhtenä tavoitteena on luonnontutkimuksen edistäminen. Metsähallitus voi myöntää suojelualueille luvan selkärangattomien eläinten pyydystämiseen ja keräämiseen tieteellisessä tarkoituksessa, ja hakemuksen mukainen näytteenotto liittyy lain tarkoittamaan tieteelliseen tutkimukseen.

Luonnonsuojelulain 56 §:n mukaisesti luonnonpuistossa saa muualla kuin erikseen osoitetuilla teillä, poluilla tai alueilla liikkua vain Metsähallituksen luvalla. Luonnonsuojelulain 56 §:n 3 momentin mukaisesti Metsähallitus saa antaa luvan poiketa edellä mainitusta liikkumisrajoituksesta.

Luvan mukainen tutkimukseen liittyvä hyönteislajien näytteenotto on hajautettu laajalle alueelle koko Pohjois-Suomea ja Kainuuta, joten näytteenoton paikallinen merkitys lajistolle on hyvin pieni. Malaise-pyydykset on tarkoitettu kaksisiipisten hyönteisten pyyntiin, ja esim. uhanalaisten perhosten joutuminen pyydyksiin on hyvin epätodennäköistä. Tutkimuspisteiden sijoittelussa on huomioitu mahdolliset häiriölle herkat uhanalaiset lajit. Metsähallitus katsoo, että luvan ehtojen mukaisesta toiminnasta aiheutuu korkeintaan vähäistä häiriötä, joka ei vaaranna suojelualueiden luontoarvoja tai alueiden perustamistarkoitusta.

Arvio luvan mukaisen toiminnan vaikutuksesta Natura 2000 -arvoihin

Metsähallitus katsoo, ettei luvan ehtojen mukainen toiminta merkittävästi heikennä Natura 2000 -alueen (lupa-alueeseen sisältyvät Natura-alueet) suojeluperusteena olevia luonnonarvoja.

Lupaehdot

Vaihtoehtoisten tutkimuspisteiden joukosta valikoituneet lopulliset pisteet tulee ilmoittaa Metsähallitukselle luvan käytöstä raportoitaessa (kts. Raportointi).

Pöyrisjärven, Paistunturin ja Puljun erämaa-alueille, suojeluun varatuille kohteille sekä liiketoimintojen käytössä oleville alueille (monikäyttömetsät) sijoittuvilla tutkimuspisteillä tutkimuksen voi aloittaa heti luvan myöntämisen jälkeen ennen valitusajan päättymistä.

Pyydykset tulee pyrkiä sijoittamaan siten, että ne eivät ole suoraan nähtävissä yleisessä käytössä olevilta retkeilyreiteiltä.

Pyydyksissä tulee olla merkintä luvanvaraisesta toiminnasta, sekä luvan numero ja luvan saajan yhteystiedot.

Metsähallitus ei ole korvausvelvollinen luvan kohteena olevien pyydysten vahingoittumisesta. Luvan saaja on tietoinen, että liiketoimintojen alueelle voi kohdistua metsänhoito- tai hakkuutoimenpiteitä ja ottaa täyden vastuun pyydysten mahdollisista vahingoittumisista.

Luvan saajan on noudatettava näiden ehtojen lisäksi luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksiä ja järjestyssääntöä. Luvan saaja vastaa siitä, että myös muut tutkimukseen osallistuvat henkilöt noudattavat näitä.

Alueella tulee liikkua niin, että vältetään kasvillisuuden turhaa tallaantumista ja maaston kulumista. Tarpeetonta häiriötä luonnolle ja alueen muille käyttäjille tulee välttää.

Tämä lupa ei oikeuta luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettujen lajien keräämistä, pyydystämistä, tappamista tai häiritsemistä (LSL 70 § ja 74 §). Näiden lajien osalta näytteenotto edellyttää tämän luvan ohella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa (LSL 83 §).

Luonnonsuojelulain 78 § ja 87 § mukaan luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainittuihin eläinlajeihin tai liitteessä IV (b) mainittuihin kasvilajeihin kuuluvia yksilöitä ei saa pitää pitää hallussa, kuljettaa, myydä, vaihtaa eikä tarjota myytäväksi tai vaihdettavaksi. Näiden lajien osalta näytteenotto edellyttää tämän luvan ohella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa (LSL 89 §).

Aktiivihavainnoinnin yhteydessä saa kerätä näytteitä ainoastaan lajinmäärittystä varten tai museonäytteeksi, siinä laajuudessa kuin se on edellä mainittuja tarkoituksia varten välttämätöntä.

Säilytettävät näytteet tulee toimittaa luonnontieteelliseen museoon. Näytteitä ei saa myydä eikä vaihtaa.

Alueelle ei saa jättää toiminnasta jälkiä tai roskaa.

Lupa ei sisällä oikeutta maastoliikenteeseen, johon tarvittaessa tulee hakea erillistä lupaa.

Lupa tai kopio siitä on pidettävä mukana luvan mukaista toimintaa harjoitettaessa.

Raportointi

Luvanhaltija raportoi luvan käytöstä 28.02.2026 mennessä.

Luvanhaltija joko 1) toimittaa lajihavaintotiedot liitteenä olevalla LajiGISsisäänsyöttölomakkeella Metsähallituksen kirjaamoon kirjaamo@metsa.fi tai 2) vie ne Lajitietokeskuksen laji.fi -järjestelmään. Jos tallennukset tehdään 1) mukaan, elinympäristöjen tai lajiesiintymien hoitosuosituksia voi kirjata lomakkeen loppuun lisäsarakeiden avulla. Metsähallitus siirtää kaikki lajitiedot LajiGISsisäänsyöttölomakkeelta LajiGIS -tietojärjestelmään, josta ne siirtyvät myös Lajitietokeskukseen. Molemmissa tapauksissa luvanhaltija lähettää MH:n kirjaamoon raportin, josta käy ilmi, ketkä milläkin alueella ovat tietoja keränneet. Kirjaamoon lähetettävän viestin aihekentässä mainitaan tämän tutkimusluvan asianumero.

Hakijan tulee välittömästi raportoida Metsähallitukselle havaitsemistaan ongelmista tai Metsähallituksen toimintaa vaativista epäkohdista.

Sovelletut säännökset

Suojelualueiden perustamissädökset
Luonnonsuojelulaki (9/2023) 51 § 1 mom 1 k sekä 56 §
Laki Metsähallituksesta (234/2016): 5, 21.1. ja 24.1 §

Ympäristöministeriön asetus Metsähallituksen eräiden julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista vuosina 2024 ja 2025 (96/2024) 2 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen valittamalla muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitteenä.

Hinta

Lupa on maksuton.

Esittelijä

Ratkaisija

Liitteet:

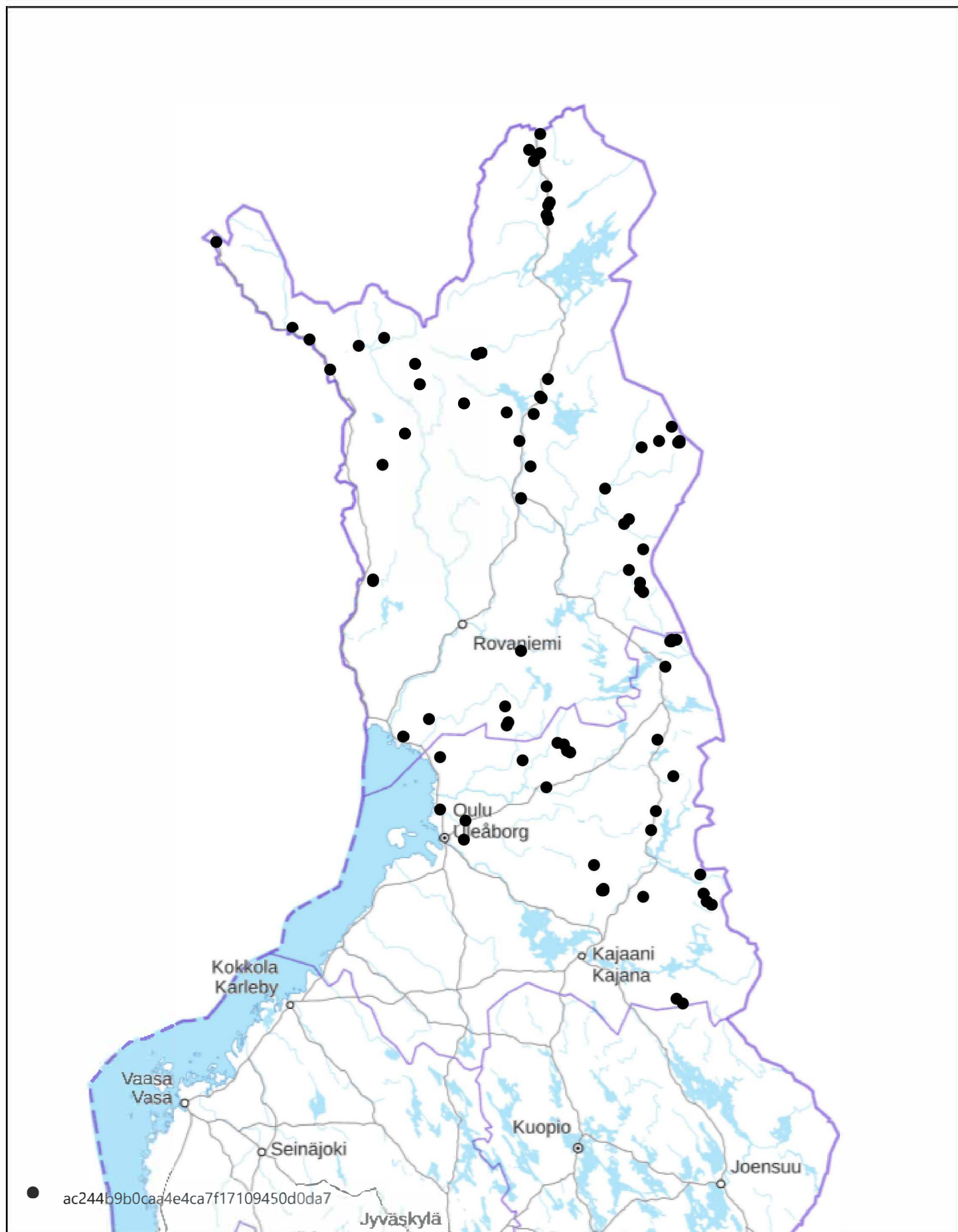
- Liite 1. Kartta tutkimuspisteistä
- Liite 2. Muut luvan käyttäjät
- Liite 3. Valitusosoitus hallinto-oikeuteen

Tiedoksi:

Utjoen kunta (kunnanvirasto@utsjoki.fi)
Inarin kunta (inari@inari.fi)
Enontekiön kunta (kirjaamo@enontekio.fi)
Kittilän kunta (kirjaamo@kittila.fi)
Sodankylän kunta (kirjaamo@sodankyla.fi)
Savukosken kunta (hallinto@savukoski.fi)
Sallan kunta (kirjaamo@salla.fi)
Kuusamon kaupunki (kirjaamo@kuusamo.fi)
Pudasjärven kaupunki (kirjaamo@pudasjarvi.fi)
Suomussalmen kunta (kunta@suomussalmi.fi)
Kuhmon kaupunki (kirjaamo@kuhmo.fi)
Hyrnsalmen kunta (kunta@hyrnsalmi.fi)
Puolangan kunta (kunta@puolanka.fi)
Simon kunta (simon.kunta@simo.fi)
Keminmaan kunta (kunta@keminmaa.fi)
Iin kunta (kirjaamo@ii.fi)
Oulun kaupunki (kirjaamo@ouka.fi)
Lapin ELY-keskus (kirjaamo.lappi@ely-keskus.fi)
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus (kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi)
Kainuun ELY-keskus (kirjaamo.kainuu@ely-keskus.fi)
Suomen luonnonsuojeluliitto ry:n Lapin piiri (lappi@sll.fi)
Suomen luonnonsuojeluliitto ry:n Pohjois-Pohjanmaan piiri (pohjois-pohjanmaa@sll.fi)
Suomen luonnonsuojeluliitto ry:n Kainuun piiri (kainuu@sll.fi)
Metsähallitus

Liite 1. Kartta tutkimuspisteistä

Tutkimuslupa 130392

© Metsähallitus 2025

© Maanmittauslaitos 2025

0 50 100 km

Mittakaava: 1:3 870 228

LIITE 2. Muut luvan käyttäjät

Lupaa voivat yhteyshenkilön (XX, Oulun yliopisto) lisäksi käyttää seuraavat henkilöt:
4 henkilöä

Edellä mainittujen henkilöiden lisäksi lupaa voivat luvan saajan ohjauksessa käyttää myös mahdolliset tutkimukseen osallistuvat tutkimusavustajat.

VALITUSOSOITUS

(Laki Metsähallituksesta 21.1 §, luonnonsuojelulaki 134 §)

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jollei asiamiehenä toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta

- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä
- jos päätös tai kuulutus sen nähtävänä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai julkisella kuulutuksella ilmoitustaululla, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jolloin kuulutus virallisessa lehdessä on julkaistu tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmän voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä, faksina, sähköpostilla tai asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava viranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivää, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen.

Oikeuslaitoksen Internet-sivuilla on tarkemmat ohjeet asiakirjojen toimittamisesta sähköisesti: <https://oikeus.fi/fi/index/oikeuslaitos/asiakirjojentoimittaminen.html>

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Hallinto-oikeuden osoite

Helsingin hallinto-oikeus
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin (vaihde): 029 56 42000

Telekopio: 029 56 42079

Sähköposti: [helsinki.hao\(at\)oikeus.fi](mailto:helsinki.hao@oikeus.fi)

Sähköpostia lähetettäessä (at)-merkintä korvataan @-merkillä.